

1) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Udlaan af Stats-Laanefonden til Udstykning af Landejendomme og Embedsjorder.

2) *Fortsættelse af første Behandling af:*

Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveje.

3) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Brug af Huse paa Landet.

Mødet hævet Kl. 5⁵.

89de Møde.

Torsdag den 16. Marts Kl. 1.

Formanden: Ved Skrivelse af 15. ds. meddeler Indenrigsministeren, at han samme Dato i Landstinget har fremsat:

Forslag til Lov om Forlængelse af midlertidig Lov af 13. Juni 1914 om Ændringer i § 4 i Lov af 24. April 1896 om Beskyttelse af Vandforsyningsanlæg.

Folketingsmændene for Odense Amts 4de Valgkreds (Klaus Berntsen) og Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) har meddelt mig, at de ønsker her i Tinget at forelægge:

Forslag til Lov om Skolefrihed.

Ved Folketingsmanden for Præstø Amts 1ste Valgkreds (J. Andersen) er modtaget en Henvendelse fra De samvirkende Husmandsforeninger vedrørende Lovforslaget om Brug af Huse paa Landet.

Henvendelsen vil blive tilstillet det Udvalg, der eventuelt vil blive nedsat angaaende nævnte Lovforslag.

Udenfor Dagsordenen har Folketingsmanden for Odense Amts 4de Valgkreds Ordet for som Ordfører for det i Dag anmeldte Lovforslag at forelægge dette.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Klaus Berntsen): Det Lovforslag, jeg herved paa min Medforslagsstillers og egne Vegne skal tillade mig at forelægge for det høje Ting, er Forslag til Lov om Skolefrihed. Dette Lovforslag hviler paa det Princip, som har været gældende, siden Grundloven af 5. Juni 1849 traadte i Kraft, at alle Forældre og Værger er pligtige at lade Børnene undervise, med andre Ord, at de har Undervisningspligt, men at Afgørelsen af, ved hvem det sker, og hvor det sker, og paa hvilken Maade det sker, er overladt til Forældre og Værger selv. Derfor har vi egentlig ikke Skoletvang her i Landet, men vi har Undervisningspligt. Dette Lovforslag gaar ud paa at bevare dette Princip, idet man har søgt at sammenarbejde de to Love, der særlig vedrører dette Forhold, nemlig Loven af 2. Maj 1855 og Loven af 30. September 1864, for at give Befolkningen let Adgang til at se, hvad Staten kræver af den, og hvad Staten har Ret til at kræve af alle, der har undervisningspligtige Børn. Hertil kommer, at en Del af Bestemmelserne i Loven af 2. Maj 1855 er annulleret ved senere Lovgivning, og at den nævnte Lov tillige indeholder en Bestemmelse, som er saare uheldig, og som i den sidste Tid har vakt ikke ringe Opmærksomhed ved at bringes i Anvendelse. Det er Bestemmelsen om, at ingen kan uden særlig Tilladelse udmelde skolepligtige Børn af den offentlige Skole, naar Børnene er fyldt 12 Aar. Denne Bestemmelse blev jo meget stærkt benyttet, straks efter at vi fik hævet Skoletvangen her i Landet, og der blev oprettet en Række Friskoler og private Skoler. Saaledes har jeg selv erfaret i den Kommune, hvori jeg boede, og i den Tid, jeg stod som Leder af en Privatskole, at Skolekommissionen ubarmhertig nægtede ethvert Barn Tilladelse til at gaa ud af den offentlige Skole, naar det havde fyldt det 12te Aar. Vi søgte da paa anden Maade at redde os ud af denne Vanskelighed, idet vi arbejdede saa stærkt i Kommunen for Friskolesagen, at den vandt saa mange Venner, at det lykkedes os at gennemføre Sogneraadvalg paa en saadan Maade, at Sogneraadets Flertal kom til at bestaa af Friskolens Venner. Dette nye Sogneraad valgte selvfølgelig Skolekommissionsmedlemmer, der var i Stand til paa dette Punkt at overstemme Præsten. Paa den Maade arbejdede vi os igennem og fik denne Bestemmelse for saa vidt annulleret for vort Vedkommende. Nu har jeg